

Peenkwiteit slechter, prijzen beter

Regionaal verschillen de opbrengsten van winterpeen meer dan vorig jaar. In Friesland en Groningen ligt de opbrengst 20 tot 30 procent lager dan in de Noord-oostpolder, is de verwachting. Gevolg is dat de prijzen met 10 tot 13 cent flink hoger liggen.

**Door: Kitty Hovenkamp
Fotografie: Ellen Meinen**

Het afgelopen groeiseizoen was niet optimaal voor winterpeen. Lange perioden van droogte en veel neerslag waren kenmerkend dit jaar. Door de droogte was vroeg zaaien vrij moeilijk. „In de provincies Groningen en Friesland kwam het gewas laat op en het stond dunner” vertelt Hendrik Eerkens van Agrifirm. „Deze dunne stand zorgt nu voor een grovere sortering.”

Anton Haagman van akkerbouwbedrijf Bakker in het Groningse Bierum herkent de grovere sortering. „Dit jaar oogsten wij zowel B als C-peen.” De lagere opbrengsten dit jaar in vergelijking met vorig jaar, zijn het gevolg van de matige groeiomstandigheden. Haagman spreekt van een opbrengstvermindering van 20 tot 25 kisten per hectare. De opbrengst in Groningen zal rond 90 kisten per hectare uitkomen.

Harry Schreuder, akkerbouwer in Swifterbant, zaaide dit jaar zijn peen later dan anders. Ook de oogst is later; hij begon pas vanaf begin november met rooien. Hij verwacht aan de hand van proefrooiingen een opbrengstdaling van 10 tot 15 ton per hectare. „Vorig jaar had ik een opbrengst van 140 kisten per hectare, wat neerkomt op 90 ton per hectare. Mogelijk komen er nu nog wat kilo's bij, maar ik verwacht een opbrengst van 80 ton per hectare dit jaar.”

Tarra

In het zuidwesten van Nederland waren de groeiomstandigheden beter. Dit vertaalt zich in hogere opbrengsten, betere kwaliteit van de peen en weinig tarra. Akkerbouwers in Flevoland en de noordelijke provincies hebben andere ervaringen. In de kisten bij Bakker zitten veel kromme en gedraaide peen en peen met twee vingers. Ook Eerkens ziet veel tarra in het noorden van Nederland. „De grote hoeveelheid tarra dit jaar kan ook verklaard

worden door de grillige groeiomstandigheden. Dit jaar zijn er ook meer korte, stompe penen,” redeneert Eerkens.

Prijsvorming en afzet

Eind oktober lagen de prijzen afland tussen 7 en 13 cent per kilo. De matige penen gaan weg voor 7 tot 8 cent per kilo, zegt Jan van den Ham van Hiemstra Export. „Maar de penen met een retailkwaliteit worden voor 10 tot 13 cent verkocht. Ten opzichte van vorig jaar is de afland prijs nu hoger. Vorig jaar werd er rond deze tijd niet meer dan 5 tot 6 cent per kilo betaald. Schaarste hoeft niet altijd slecht te zijn, blijkt uit de cijfers.”

Hoe de prijsvorming verder gaat verlopen, is moeilijk te zeggen. Wanneer alle winterpeen in zowel Nederland als Europa is geoogst, wordt duidelijk hoeveel peen op de markt komt. In de landen ten zuiden van Nederland is de opbrengst dit jaar vergelijkbaar met vorig jaar tot iets hoger. Opbrengsten zijn lager in de landen die ten noorden van Nederland liggen. Het Nederlandse areaal is dit jaar 5 tot 6 procent lager dan vorig jaar.

Hoewel de prijzen nu beter zijn dan vorig jaar, moeten de prijzen volgens Haagman nog wel verder stijgen om een goed financieel resultaat

te krijgen. Hij hoopt dat de prijsstijging inzet zodra de peen in de koeling ligt. „De prijs moet dan minimaal naar 20 cent, anders is het knap lastig om alle kosten terug te verdienen. Er is veel uitval en door de tarra stijgen de kosten van selecteren en verwerken. Ook de input gedurende het groeiseizoen was hoger, omdat we veel moesten bijsturen.” Ook peenteler Schreuder noemt een minimumprijs van 20 cent.

Optimisme

Ondanks de lagere opbrengsten en verhoogde tarra in sommige productiegebieden in Nederland is de stemming positief. „Als ik rondkijk, zie ik minder peen maar de telers zijn tevreden”, legt Eerkens uit. „Er is vertrouwen in het gewas en de opbrengst er is geen reden tot pessimisme.”

Van den Ham ziet de lagere opbrengst niet direct als probleem. „De krimp van het areaal kan nu wel eens gunstig uitpakken voor de prijs. De oorzaak van de areaalafname was dat telers kozen voor andere gewassen, waarvan de prijzen vorig jaar hoger waren. Aan de andere kant is het mogelijk dat volgend jaar het areaal licht stijgt als de prijzen dit jaar gunstig uitvallen. Wij zullen de varkenscyclus in de peenteelt afwachten.”

In het zuidwesten is prima peen gegroeid, in het noorden kampen telers met meer tarra, grove parijen en achterblijvende opbrengsten.

